

JUDr. KLÁRA CETLOVÁ
NÁMĚSTKYNĚ PRO ŘÍZENÍ SEKCE DOHLEDU A JUSTICE
MINISTERSTVO SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 26. ledna 2021
Č. j. MSP-253/2020-OINS-ZN/5
Počet listů: 2
Přílohy: 0

Vážení soudní tlumočníci a překladatelé,

dne 1. ledna 2021 nabyl účinnosti zákon č. 354/2019 Sb. o soudních tlumočnících a soudních překladatelích, který nahradil zákon č. 36/1967 Sb. o znalcích a tlumočnících a stal se tak hlavním předpisem upravujícím výkon tlumočnické a překladatelské činnosti.

Společně s tímto zákonem nabyly účinnosti i podzákonné právní předpisy tento zákon prováděcí, tedy konkrétně vyhláška č. 506/2020 Sb. o výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti, vyhláška č. 507/2020 Sb. o odměně a náhradách soudního tlumočnicka a soudního překladatele, a vyhláška č. 608/2020 Sb. o stanovení potřebné úrovně znalosti českého jazyka a rovnocenných jazykových zkouškách pro výkon tlumočnické činnosti.

Vzhledem k tomu, že aplikační praxe poukázala na některé nejasnosti ohledně způsobu výkonu tlumočnické a překladatelské činnosti od 1. 1. 2021, a vzhledem k tomu, že Ministerstvo spravedlnosti dostává velké množství dotazů týkajících se plnění vybraných povinností, které nová právní úprava přináší, naleznete níže vyjádření ke způsobu provádění tlumočnických a překladatelských úkonů v období přechodu do režimu nové právní úpravy a některé další informace týkající se tlumočnické a překladatelské činnosti.

1. Portál tlumočnicka

V zájmu lepší informovanosti soudních tlumočnicků a překladatelů, jakožto i zadavatelů tlumočnických a překladatelských úkonů a širší veřejnosti, Ministerstvo spravedlnosti zřídilo specializované webové stránky věnované tlumočnické a překladatelské činnosti (tzv. portál tlumočnicka). Tento portál je k dispozici na adrese <https://tlumocnici.justice.cz/>.

Portál tlumočnicka kromě informací o povinnostech tlumočnicků a překladatelů a podmínek pro zápis do seznamu obsahuje zejména odpovědi na často kladené dotazy, informace ke vstupním zkouškám včetně vzdělávacího videa, a užitečné dokumenty, jako jsou například vzory tlumočnických a překladatelských doložek odpovídající nové právní úpravě. Na portálu jsou rovněž průběžně zveřejňovány aktuality a další informace.

2. Používání stávajících tlumočnických pečeti

Jak Ministerstvo spravedlnosti již dříve uvedlo na portálu tlumočnicka (původní sdělení je k dispozici zde: <https://tlumocnici.justice.cz/sdeleni-ministerstva-spravedlnosti-k-docasnemu-uzivani-tlumocnicke-peceti/>), až do vydání potvrzení opravňujícího soudního překladatele

k objednavce a převzetí překladatelské pečeti mohou překladatelé jmenování podle zákona č. 36/1967 Sb. používat pro stvrzení překladatelských úkonů svoji stávající tlumočnickou pečeť.

Ačkoliv vyhláška č. 506/2020 Sb. v § 25 stanoví, že překladatelský úkon musí být opatřen překladatelskou pečeti, jejíž náležitostí je podle § 20 odst. 1 stejné vyhlášky označení „soudní překladatel“ (tedy nikoliv „soudní tlumočnick“), v současné době překladatelé nejsou objektivně s to ani při vynaložení veškerého úsilí tuto povinnost splnit. Vzhledem k tomu, že objektivní nemožnost plnění zákonné povinnosti nemůže jít k tíži překladatelů a je tedy důvodem pro liberaci, soudní překladatel nemůže za opatření překladu tlumočnickou pečeti v období do vydání potvrzení ze strany ministerstva být postížen v přestupkovém řízení. Ministerstvo spravedlnosti rovněž zastává názor, že překladatel v takovém případě nemůže být odpovědný ani za (teoretickou) újmu způsobenou při výkonu překladatelské činnosti, neboť se na něj bude vztahovat liberační důvod výslovně zakotvený v § 21 odst. 2 zákona č. 354/2019 Sb.

Pokud jde o validitu překladatelského úkonu opatřeného tlumočnickou pečeti v období do vydání potvrzení pro účely objednávky a převzetí překladatelské pečeti, resp. do samotného převzetí takové pečeti, Ministerstvo spravedlnosti má za to, že překladatelský úkon nemůže být zpochybněn výhradně na základě skutečnosti, že byl za těchto specifických okolností opatřen pečeti, která toliko formálně neodpovídá náležitostem stanoveným vyhláškou č. 506/2020 Sb. Lze-li z překladatelské doložky a dalších dostupných zdrojů ověřit, že osoba, která konkrétní překladatelský úkon provedla, měla v okamžiku provedení úkonu překladatelské oprávnění na základě přechodných ustanovení zákona č. 354/2019 Sb., nemůže být dle názoru ministerstva pochyb o tom, že překladatelský úkon byl proveden osobou oprávněnou. Vzhledem k tomu, že se jedná o jedinou pečeť, kterou soudní překladatel nyní může mít ve své dispozici, pro účely posuzování náležitostí překladatelského úkonu provedeného v přechodném období by se tato pečeť měla s ohledem na ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 354/2019 Sb. považovat za pečeť vyjadřující jak tlumočnické, tak překladatelské oprávnění.

V této souvislosti mi dovoluje rovněž uvést, že Ministerstvo spravedlnosti vynakládá veškeré úsilí směřující k zajištění technických prostředků pro vystavení potvrzení opravňujících k objednavce a převzetí překladatelských pečeti, a že taková možnost bude všem tlumočnickům a překladatelům poskytnuta, jakmile to bude možné.

3. Používání stávajících tlumočnických průkazů

S ohledem na to, že vydávání nových průkazů tlumočnicka a překladatele je současně spojováno se získáním (nového) tlumočnického oprávnění podle zákona č. 354/2019 Sb., tlumočníci a překladatelé jmenování podle zákona č. 36/1967 Sb. a vykonávající tlumočnickou a překladatelskou činnost na základě přechodných ustanovení mohou nadále používat svoje stávající tlumočnické průkazy. V případě pochybností o existenci tlumočnického či překladatelského oprávnění může být tlumočnick či překladatel legitimován také prostřednictvím občanského průkazu či jiného dokladu, přičemž existence a rozsah jeho tlumočnického či překladatelského oprávnění mohou být ověřeny v evidenci znalců a tlumočnicků, resp. seznamu tlumočnicků a překladatelů.

4. Používání tlumočnických a překladatelských doložek

Vyhláška č. 506/2020 Sb. stanoví mimo jiné také náležitosti tlumočnické a překladatelské doložky, které jsou poněkud odlišné od těch, které právní úprava stanovila doposud. Náležitosti doložky jsou upraveny zejména v § 24 uvedené vyhlášky a všechny doložky používané po 1. 1. 2021 musejí odpovídat těmto parametrům. V portálu tlumočnicka již byly zveřejněny vzory

tlumočnických a překladatelských doložek, které lze využít pro inspiraci (k dispozici zde: <https://tlumocnici.justice.cz/dokumenty/>). Zveřejněné vzory nejsou závazné, nicméně doložka by měla vždy obsahovat údaje uvedené v § 24 vyhlášky.

5. Vedení evidence tlumočnických a překladatelských úkonů

Jednou z novinek, které zákon č. 354/2019 Sb. přináší, je elektronická evidence tlumočnických a překladatelských úkonů. Evidence úkonů je informačním systémem veřejné správy a bude vedena Ministerstvem spravedlnosti způsobem umožňujícím dálkový přístup (tj. online). Od jejího spuštění, které se očekává nejdříve v polovině roku 2021, se budou všechny tlumočnické a překladatelské úkony zapisovat do této evidence.

Vzhledem k tomu, že evidence tlumočnických a překladatelských úkonů v současné době není zprovozněna a není tedy možné evidovat úkony způsobem předvídaným § 28 zákona č. 354/2019 Sb., soudní tlumočníci a překladatelé musejí evidovat prováděné úkony jiným způsobem, a to zejména ve formě tlumočnických, resp. překladatelských deníků, v nichž se úkony evidovaly doteď. Úkony by se měly nadále číslovat ve stejné číselné řadě, přičemž tlumočnické a překladatelské úkony nebudou ani po spuštění evidence mít samostatné číselné řady. Ministerstvo spravedlnosti nehodlá vyžadovat, aby tlumočníci a překladatele po spuštění evidence do ní zpětně doplňovali úkony provedené v přechodném období, takový postup je však velice žádoucí z důvodu zájmu na úplnosti evidence a získání relevantních dat pro další metodickou a legislativní činnost. Deníky vedené v období do spuštění evidence úkonů se již nebudou muset hromadně zasílat ke kontrole.

Na závěr mi Vás dovoluji ujistit, že Ministerstvo spravedlnosti usilovně pracuje na vyřešení všech technických a administrativních problémů souvisejících s výkonem tlumočnické a překladatelské činnosti, a že zajištění řádného fungování této činnosti je aktuálně jednou z jeho nejvyšších priorit.

Pevně doufám, že pro Vás shora uvedené informace budou nápomocné.

S úctou